

værende Forhold, end det tidligere har kunnet gøres, nu da det politiske og det borgerlige Liv i saamange andre Henseender har taget et ganske andet Dyr, end dengang vi levede under Absolutismens Tryk. Jeg har den Mening, at det netop er Præsterne's mangeartede Virksomhed, der i mange Tilfælde har overbeskyrdet dem i Forhold til deres egentlige Embede, og i ethvert Tilfælde er det aabenbart, at en Befordring af deres Dygtighed eller Virksomhed i reent kirkelige Anliggender ingenlunde kan opnaaes derved, at man vil søge at gøre dem mere virkende i Communen som Embedsmænd. Jeg mener altsaa, at man tilfødt, naar dette Forhold skal være ordnet saaledes, som det er ønskeligt, skal komme derhen, som Lovforslaget i dets § 4 angiver, at den hele Menigheds myndige Medlemmer skulle være Vælgere; men jeg gaaer et Skridt videre end Lovforslaget, idet jeg ikke blot vil have, at disse skulle vælge een Mand blandt de 3, som ere blevne dem fremstillede af Ministeren, men at de skulle vælge ham efter deres eget Tykke, i Genhold til lovbestemte Regler, hvori det kunde fastsættes, hvilke Egenskaber der fordrebes for, at Nogen kunde stilles til Valg. Jeg kan ingenlunde finde Menighedens Ret opfyldt derved, at den har at vælge mellem 3 af Ministeren fremstillede Mænd, hvorimod jeg finder, at det er aldeles stemmende med Grundlovens Mand, om man indførte den Regel, at Staten fik Ret til at stadfæste eller forkaste et saadant Valg, idet jeg mener, at Folketkirkens Samfund ligesaavel som Communen skal staae under Statens Tilsyn med Hensyn til Bestyrelsen af dens egne Anliggender. Man maa huske paa, at Staten netop som saadan kan have en stor Interesse af, hvem der bliver ansat som Lærere

rundt omkring i Landet; man har i mange Lande seet de største Uenigheder opstaae og Regjeringer svækkede derved, at der blev ansat Mænd omkring i Menighederne, som have været ssendtlig stemte mod Regjeringen og mod Statens Grundvæsen.

Men hvem der end kommer til at vælge Præsterne; saa er det aabenbart, at Valgene kunne falde uheldigt ud, og jeg anseer det derfor af Bigtighed, at man seer sig om efter Midler til at raade Bod paa uheldige Valg. Jeg vilde ansee det for gavnligt, isald Ingen kunde blive fast ansat som Præst; forinden han f. Ex. i eet Aar efter Valget havde virket i Menigheden; thi da maatte der dog i Menigheden kunne have en Erfaring om, hvorvidt han er en Mand, som var skikket til dette Kald, og det kunde efter min Mening være hensigtsmæssigt, at der saaledes foretoges et dobbelt Valg, nemlig et foreløbigt og et endeligt, bekræftende, efter et saadant Prøveaars Udgang.

Menigheden maatte dernæst selv kunne have Magt til at afskedige Præsten, hvis han ikke opfyldte sit Kald saaledes, at Menigheden kunde antage, at det var forsvarligt; det kan efter min Mening kun meget lidet hjælpe, at Statsautoriteten antager, at Vedkommende udfører sit Kald godt, naar Menigheden, som er den, han skal virke for og virke iblandt, er af en modsat Anskuelse. Jeg er overbevist om, at der for Kirken slet ikke vilde komme noget Godt ud af, om man lod en saadan Mand vedblive at være een Dag længere i Menigheden, naar Menighedens store Fleertal havde den Overbeviisning, at han ikke var en værdig og dygtig Præst.